

Să-L cunoști și să te cunoști (II): Din buzele lui Isus

Acest al doilea editorial al seriei consideră inițiativa lui Dumnezeu în rugăciune, în care vine în întâmpinarea omului și-i educă inima, pentru a putea să intre în relație cu El și să descopere condiția sa de copil iubit a lui Dumnezeu.

14.04.2021

Primii discipoli ai lui Isus trăiau în permanență alături de Învățătorul

lor, în fascinație și surpriză; El îi învăța cu autoritate, demonii I se supuneau, le spunea că are puterea de a ierta păcatele, făcea minuni pentru ca ei să nu se îndoiască de El... Un bărbat atât de surprinzător trebuia să ascundă un mister. Într-o zi, în zori, când începeau o nouă zi, epuizantă, discipolii nu-L găsesc pe Isus. Ei părăsesc casa foarte îngrijorați și traversează orașelul Cafarnaum. Tot fără urmă de Isus. Până la urmă, pe flancul unei coline, în fața lacului, Îl regăsesc... rugându-se! (cf. Mc 1,35).

Evangelistul ne lasă să credem că, într-un prim moment, n-au înțeles dar că, au putut constata îndată că episodul din Cafarnaum nu era un fapt izolat. Rugăciunea făcea parte din viața Învățătorului, la fel și predicarea, efortul Său de a se oferi nevoilor oamenilor sau pauza. Însă, în timp ce aceste activități erau de înțeles, chiar admirabile, aceste

momente de liniște îi fascinau, chiar dacă ei nu le înțelegeau întru totul. Doar după ce au petrecut un oarecare timp alături de Învățător au îndrăznit să-L întrebe: „Doamne, învață-ne să ne rugăm, cum și Ioan Botezătorul i-a învățat pe discipolii săi” (Lc 11,1).

Non multa...

Noi cunoaștem răspunsul lui Isus la această întrebare: *Tatăl Nostru*. Cineva ar putea gândi că discipoli au fost dezamăgiți. Doar aceste câteva cuvinte? Asta face Învățătorul în ore îndelungate? Ne-am putea imagina chiar că răspunsul lui Isus i-a lăsat nedumeriți și că ei ar fi dorit ca El să continue să-i învețe. În acest sens, Evanghelia după sfântul Matei, spre deosebire de cea a sfântului Luca, ne poate lumina un pic mai mult, în măsura în care el situează *Tatăl Nostru* în contextul Predicii de pe munte. Acolo a semnalat Cristos

condițiile principale ale rugăciunii, ale unei frecventări autentice a lui Dumnezeu. Care?

Prima este *dreapta intenție*: este vorba să te adresezi lui Dumnezeu *pentru* Dumnezeu și nu pentru alte motive. Desigur, nu pentru că El ne vede, nici pentru a ne preface că avem o bunătate de care suntem lipsiți (cf, Mt 6,5). Ne adresăm lui Dumnezeu deoarece este o ființă personală, care nu trebuie instrumentalizată. El ne-a acordat tot ceea ce posedăm, noi existăm grație iubirii Sale, El a făcut din noi copiii Săi, El are grijă cu delicatețe de noi și Și-a dat viața pentru a ne salva. De atunci, dacă merită atenția noastră, nu este numai nici în mod deosebit din cauza a ceea ce putem obține de la El. Dacă o merită... este fiindcă este El!

Sfântul Ioan Paul al II-lea, când era episcop de Cracovia, le amintea

tinerilor: „De ce toată lumea se roagă (creștini, musulmani, budiști, păgâni)? De ce se roagă ei? De ce se roagă și cei care cred că nu se roagă? Răspunsul este foarte simplu. Eu mă rog pentru că Dumnezeu există. Eu știu că Dumnezeu există. De aceea mă rog” [1].

A doua este *încrederea*: noi ne adresăm Celui care este Tată, *Abba*. Dumnezeu nu este o ființă îndepărtată, și mai puțin, un dușman al omului, pe care să-l nefericească, alinându-l sau răspunzând fără încetare la cerințele Sale. El este un Tată care se îngrijește de copiii Săi, știe de ce au nevoie, le dă ceea ce le convine (cf, Mt 6,8), și „găsește deliciu în fiii omului” (Prov 8,31).

Înțelegem astfel mai bine a treia condiție a rugăciunii, care ne introduce în revelarea rugăciunii *Tatăl Nostru: a fi sobri în cuvinte* (cf. Mt 6,7). Vom putea astfel face

experiența a ceea ce ne amintea Papa Francisc: „Ce plăcut este să fii în fața unui crucifix, sau în genunchi în fața Sfântului Sacrament și să fii pur și simplu sub privirea Sa!” [2]. Prea multe cuvinte ne-ar putea zăpăci și să ne distragă atenția. În acest caz, în loc să-L privim pe Dumnezeu și să ne odihnim în iubirea Lui, riscăm să devenim prizonierii nevoilor noastre urgente, a temerilor noastre sau a proiectelor noastre. Altfel spus, am putea sfârși închiși, fără ca rugăciunea să ne deschidă într-adevăr spre Dumnezeu și iubirii Lui transformatoare.

Există un adagio latin pentru a evoca maniera de studiu, pe care o cita sfântul Josemaría: „*Non multa sed multum*” [3]. Într-adevăr, el amintește în ce măsură este important să nu ne dispersăm, *non multa*, dar să aprofundăm esențialul, *sed multum*. Acest sfat ajută și la înțelegerea învățăturilor lui Isus

despre rugăciune. Tatăl Nostru, în concizia sa, nu este o lecție *înșelătoare*, ci o relevare autentică asupra modului de a stabili o adevărată *conexiune* cu Dumnezeu.

... *sed multum*

„Despre iubire, în seara [vieții], vei fi examinat. Învață să iubești după cum Dumnezeu vrea să fie iubit și lasă-ți condiția” [4]. Aceste cuvinte ale lui Ioan al Crucii ne amintesc faptul că a iubi înseamnă să fii pe aceeași lungime de undă cu celălalt, să-i ghicești gândurile și să i le satisfaci, să înveți că în suferință, uneori, o intenție bună nu este suficientă, ci că trebuie să înveți să *reușești*.

Cum să reușești să-L iubești pe Dumnezeu? Cum să reușești să-I descoperi gusturile. Cartea lui Iob scoate în evidență această dificultate, când, la sfârșit, el spune cu umilință: „Eu Te voi întreba și Tu mă vei

învăța” (Iob 42,4). Această întrebare au adresat-o discipolii lui Isus câteva secole mai târziu: „Învăță-ne să ne rugăm”. A învăța să te rogi nu este o chestiune de *tehnică* sau de *metodă*. Este înainte de toate deschiderea către un Dumnezeu care ne-a arătat adevărata Sa față și ne-a deschis intimitatea inimii Sale. Numai descoperind ce se ascunde în inima lui Dumnezeu vom putea să ne rugăm cu adevărat, să-L iubim cum vrea El să-L iubim. Luminați de această cunoaștere, ne vom putea schimba calitatea rugăciunii noastre, să învățăm să ne rugăm în cel mai bun mod posibil.

De atunci, *Tatăl Nostru* este marea învățătură a lui Isus, pentru ca noi să fim în armonie cu inima Tatălui. Iată de ce a fost evocat caracterul *performativ* al aceste rugăciuni: acestea sunt cuvinte, care ne explică semnificația lor, cuvinte care ne transformă. Nu sunt simple fraze de

repetat, ci cuvinte pentru a ne educa inima noastră și să o învețe să bată cu bătaii care vor plăcea Tatălui nostru din Cer.

A spune *Tată* și *nostru* mă plasează într-o relație care îmi configurează viața; să repeți *facă-se voia Ta* mă învață să iubesc planurile lui Dumnezeu; să reciți *iartă-ne nouă păcatele noastre precum iertăm și noi greșităilor noștri* mă ajută să am o inimă mai miloasă față de alții.

„Cuvintele ne instruiesc și ne permit să înțelegem ceea ce trebuie să dorim și să cerem pentru noi înșine. Și nu este ca și cum o să-l convingem pe Domnul cu ele pentru a obține ceea ce cerem” [5]. Recitând *Tatăl Nostru* învățăm să ne adresăm lui Dumnezeu, punând accentul pe ceea ce este, cu adevărat, important.

Meditând diferitele cereri ale rugăciunii *Tatăl Nostru*, poate cu ajutorul câtorva vechi comentarii,

sfântul Ciprian, sfântul Toma [6], sau al altora mai recente, cum este *Catehismul Bisericii Catolice*, poate constitui un bun început pentru a ne reînnoi viața de rugăciune și să trăim astfel cu o mai mare intensitate povestea de iubire pe care viața noastră este normal să o trăiască.

Cu cuvinte inspirate

Discipolii, martori ai rugăciunii lui Isus, L-au văzut adresându-se foarte des Tatălui cu cuvinte luate din Psalmi. El învățase s-o facă, fără îndoială, de la mama Sa și de la Sfântul Iosif. Psalmii l-au hrănit rugăciunea până în momentul suprem al sacrificiului său pe cruce: „Eli, Eli, lamma sabachtani” spune primul verset din *Psalmul 22* în aramaică, așa cum l-a pronunțat Isus în momentul în care se producea mântuirea noastră. Și Sfântul Matei spune că la Ultima Cină, „după ce au cântat psalmii ei au plecat pe

muntele Măslinilor” (Mt 26,30). Ce psalmi recitau?

În timpul mesei pascale, Evreii luau patru pahare de vin, ce reprezentau cele patru promisiuni de binecuvântare, pe care Dumnezeu le făcuse poporului său în momentul eliberării lor din Egipt: „Vă voi scoate”, „vă voi elibera”, „vă voi răscumpăra”, „vă voi lua” (Ex 6, 7-7). Paharele erau băute în patru momente diferite ale mesei. În același timp ei cântau imnurile *Hallel*, numite astfel pentru că ele începeau cu cuvântul „hallel” (alleluia) [7]. Cu siguranță, Isus le-a recitat pe toate, cu inima debordând de recunoștință și de laudă pentru Dumnezeu, Tatăl Său, adevărat israelit, conștient de caracterul inspirat al acestor rugăciuni, care condensau dragostea lui Dumnezeu pentru poporul Său, la fel ca atitudinile proprii inimii omului în fața unui Dumnezeu, mereu mai

admirabil: lauda, adorația,
rugăciunea, cererea iertării...

De atunci, primii creștini au urmat
maniera lui Isus de a se ruga, fideli și
sfatului Sfântului Paul, nu are nimic
uimitor: „Spuneți între voi psalmi,
imnuri și cântări inspirate, cântați
Domnului și celebrați-L din toată
inima voastră. În orice moment și
pentru orice lucru, în numele
Domnului nostru Isus Cristos,
mulțumiți-I lui Dumnezeu, Tatăl” (Ef
5, 19-20). Ca în Tatăl Nostru,
cuvintele psalmilor le educa inima,
deschizându-i la o relație autentică
cu Dumnezeu. Uimiți și
recunoscători, ei descopereau cum
aceste versete au prefigurat
întotdeauna viața lui Cristos.
Înțelegeau, mai ales, că inima Sa de
om adevărat era cea care știuse cel
mai bine să înțeleagă toate aceste
laude, cereri și rugăciuni. De atunci,
„în rugăciune și folosiți în Cristos,
Psalmii sunt un element esențial și

permanent în rugăciunea Bisericii Sale. Ei sunt adaptați oamenilor de orice condiție și din orice timp” [8]. Și noi vom găsi în ei „o hrană solidă” (cf. Evr 5, 14) pentru rugăciunea noastră.

Nu numai Psalmii. Ei au fost repede însoțiți de diferite compoziții, „imnuri și cântări spirituale”, pentru a-L lăuda pe Dumnezeu de trei ori sfânt, care S-a revelat ca o comuniune de persoane, Tată, Fiu și Duh. Astfel a început elaborarea rugăciunilor pentru liturgie și pentru a hrăni pietatea personală, ca să ne ajute să ne adresăm lui Dumnezeu cu termenii potriviți, ca expresia credinței noastre în El. Aceste rugăciuni, rodul iubirii Bisericii pentru Domnul său, constituie de asemenea o comoară pentru a ne educa inima. De aceea Sfântul Josemaría scria: „Rugăciunea ta să fie liturgică. – Ah, dacă ai putea îndrăgi să reciți psalmii și rugăciunile din

Liturghier, mai degrabă decât rugăciunile private sau particulare!”
[9].

Suflul Duhului Sfânt

Noi toți am primit o instruire prin studiul textelor liturgice scrise. De aceea putem bine înțelege de ce cuvintele din Tatăl Nostru, din Psalmi și din alte rugăciuni ale Bisericii ne-au educat în frecventarea lui Dumnezeu, chiar dacă nu am fost prea conștienți până în prezent. Totuși, cuvântul lui Dumnezeu posedă o caracteristică proprie: este viu și poate, de atunci să aducă noutăți de neănuit. Scrisoarea către Evrei amintește că „cuvântul lui Dumnezeu este viu, energic și mai ascuțit decât o spadă cu două ascuțisuri; el ajunge până la a dezvălui sufletul și spiritul, articulații și măduvă; el judecă intențiile și gândurile inimii” (Evr 4,12).

Iată de ce aceleași cuvinte, auzite de mai multe ori, nu sună la fel. Uneori ele deschid orizonturi noi în fața ochilor noștri, fără să știm să explicăm de ce; este acțiunea Duhului Sfânt care vorbește în interiorul nostru. Sfântul Augustin explica cu precizie: „Sunetul cuvintelor noastre vă lovește urechile, dar stăpânul este în interior [...]. Vreți o probă, fraților? Nu ați auzit această predică? Câți nu vor pleca de aici fără să fi înțeles ceva! În ceea ce mă privește, am vorbit tuturor, dar celor cărora ungerea nu le vorbește în interior, pe care Sfântul Duh nu-i învață în interior, se întorc în aceeași ignoranță” [10].

Legătura strânsă între Sfântul Duh, cuvântul inspirat și viața noastră de rugăciune devine astfel mai evidentă. Biserica Îl invocă, pe drept cuvânt, ca „Stăpân interior” care ne educă inima cu aceleași cuvinte, învățate de Isus, făcându-ne să

descoperim în ea orizonturi mereu noi, încât să-L cunoaștem mai bine pe Dumnezeu și să-L iubim în fiecare zi mai mult.

„Maria reținea, totuși, aceste evenimente și le medita în inima ei” (Lc 2,19). Rugăciunea Mamei noastre se hrănea din chiar viața sa și din meditația asiduă a cuvântului lui Dumnezeu. Aici găsea lumina pentru a vedea cu mai multă profunzime tot ce o înconjură. În cântarea de laudă, *Magnificat*, percepem în ce măsură Sfânta Scriptură era alimentul constant al rugăciunii ei. *Magnificatul* este plin de referințe la Psalmi și la alte texte din Sfânta Scriptură, cum este „cântarea Anei” (1 Sam, 2,11) sau viziunea lui Isaia (Is 29,19-20), printre altele [11]. Cu acest aliment, Spiritul Sfânt Își pregătea da-ul său necondiționat ambasadei îngerului.

Noi am recurs la protecția Sa, pentru ca și noi să permitem cuvântului Său divin să ne educe inima și să ne facă capabili să răspundem *fiat*, „să mi se facă”, „vreau” la atâtea și atâtea planuri divine pe care Dumnezeu le-a conceput pentru viața noastră.

[1] K. Wojtyla (Sf. Ioan Paul al II-lea), *Exerciții spirituali pentru tineri*, BAC, Madrid 1982, p. 89.

[2] Papa Francisc, *Evangelii gaudium*, nr. 264.

[3] Cf. *Drum*, nr. 333.

[4] Sf. Ioan al Crucii, *Flacăra de dragoste vie* 59.

[5] Sf. Augustin, *Scrisoare* 130.

[6] Cf. Sf. Ciprian, *Despre unitatea Bisericii universale, Tatăl nostru*, A.

Donato, Ciudad Nueva, Madrid 1991;
Sfântul Toma de Aquino, *Opere catehetice, despre crezul, Tatăl nostru, Bucurate Maria, decalog și cele șapte sacramente*, Ed. Eunat, Pamplona 1995, pp. 98-128.

[7] *Hallel* e constituit din *micul Hallet*, care include Psalmii 113 (112) până 118 (117) și din *Hallel mare*, Psalmul 136 (135).

[8] *Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 2597.

[9] *Drum*, nr. 86.

[10] Sf. Augustin, Omilia a treia despre Sf. Ioan, 13.

[11] Găsim și alte referințe: Habacuc 3,18; Job 12,19-20; 5,11-12 și în Psalmi 113,7; 136,17-23; 34,2-3; 111,9; 103,1; 89,11; 107,9; 34,10; 98,3; 22,9.

Nicolás Álvarez de las Asturias

.....

pdf | document generat automat din
<https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/sa-l-cunosti-si-sa-te-cunosti-ii-buzele-lui-isus/> (08.08.2025)